

III. Анализи по фактори на въздействие

III.1. Отпадъци

1. Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общинските програми за управление на отпадъците и общинските наредби

В изпълнение на чл. 52 от Закона за управление на отпадъците, шестнадесет общини в териториалния обхват на РИОСВ – Стара Загора са с приети и действащи до 2020 г. общински програми за управление на отпадъците:

- *Област Стара Загора* – Стара Загора, Раднево, Казанлък, Опан, Гурково, Гълъбово, Николаево и Чирпан
- *Област Сливен* – общини Сливен, Нова Загора и Твърдица
- *Област Ямбол* – общини Ямбол, Стралджа, Елхово и Болярово
- *Област Хасково* – Община Тополовград

Съгласно Националния план за управление на отпадъците 6 от тях са актуализирани и внесени в РИОСВ за процедура по преценяване необходимостта от извършване на екологична оценка. Програмите за управление на отпадъците на общини Гурково, Раднево, Сливен, Ямбол, Нова Загора и Елхово са приети от Общинските съвети. Минималният обхват на програмите включва:

- ✓ анализ на състоянието и прогноза за вида, произхода, свойствата и количествата на образуваните или подлежащите на третиране отпадъци;
- ✓ целите, етапите и сроковете за тяхното постигане;
- ✓ начините и съоръженията за третиране или безопасното им съхраняване;
- ✓ описание на специализираните инсталации за третиране, както и на терените, подходящи за третиране на отпадъците;
- ✓ схема за движение на отпадъците към инсталациите за третиране, в т.ч. и площадките за сепариране на отпадъци от опаковки;
- ✓ финансови средства за осъществяване на програмата;
- ✓ мерки за изграждане на съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците на места, намиращи се възможно най-близо до

източника на образуването им;

- ✓ план за привеждане в съответствие на действащи инсталации и съоръжения за обезвреждане на отпадъците, включващ конкретни мерки, средства и срокове за тяхното изпълнение;
- ✓ система за отчет и контрол на изпълнението;
- ✓ информация за връзка с упълномощените лица, отговорни за управлението на отпадъците.

В представените в РИОСВ програми са заложили мерки за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъци, повторна употреба и рециклиране на битовите отпадъци и ограничаване количеството на депонираните биоразградими отпадъци.

Ежегодно общините представят годишни отчети по изпълнение на общинските програми по опазване на околната среда в това число и в част „Управление на дейностите с отпадъци”.

2. Битови отпадъци

В 19 общини от региона на инспекцията е въведено и действа организирано сметосъбиране и сметоизвозване в градовете и селата на общините и на 100% се обхванато цялото население, изключение прави само община Опан.

С оглед осигуряване на дългосрочно решение за третиране на битовите отпадъци, генерирани от населените места на териториите на общините, съобразно въведените системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване, РИОСВ извършва текущи и периодични проверки по управление на отпадъците.

Контролира се отчетността и предоставяната информация от причинителите на отпадъци, от лицата, извършващи оползотворяване и обезвреждане на отпадъците и от общинските администрации, относно закриване на нерегламентирани сметища и по системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

РИОСВ осъществява контрол и за спазване на технологията на депониране от операторите на общинските депа за неопасни отпадъци /битови и строителни/, действащи до изграждането на регионалните съоръжения.

Таблица 1 – събиране и транспортиране на битови отпадъци (БО) по общини

№	Община	Брой жители	Брой населени места в общината	Брой населени места с въведена система за събиране и транспортиране на БО	Населени места в които не е въведена система за събиране и транспортиране на БО (изписват се поименно)	% население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО	Брой на обслужваното население
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Стара Загора	160 108	51	51	-	100	160 108
2.	Братя Даскалови	8 677	23	23	-	100	8 677
3.	Стралджа	12 781	22	22	-	100	12 781
4.	Твърдица	13 804	10	10	-	100	13 804
5.	Болярово	4 160	20	20	-	100	4 160
6.	Чирпан	21 637	20	20	-	100	21 637
7.	Гълъбово	13 394	11	11	-	100	13 394
8.	Нова Загора	39 010	33	33	-	100	39 010
9.	Гурково	5 127	11	11	-	100	5 127
10.	Опан	2 950	13	-	13 - Бащино, Бял извор, Бяло поле, В. Левски, Венец, Княжевско, Кравино, Опан, Пъстрен, Средец, Столетово, Тракия, Ястребово	0	0
11.	Николаево	2 658	4	4	-	100	2 658
12.	Тунджа	24 155	44	44	-	100	24 155
13.	Ямбол	72 778	1	1	-	100	72 778
14.	Сливен	125 268	45	45	-	100	125 268
15.	Елхово	16 219	22	22	-	100	16 219
16.	Мъглиж	3 269	15	15	-	100	3 269
17.	Тополовград	11 681	21	21	-	100	11 681
18.	Казанлък	72 581	20	20	-	100	72 581
19.	Раднево	20 079	24	24	-	100	20 079
20.	Павел баня	14 186	13	13	-	100	14 186
Общо		644 522	423	410			644 522

Извършени са 180 проверки по документи за изпълнение на задълженията по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО на 15 общини: Гурково, Николаево, Казанлък, Павел баня, Чирпан, Раднево, Гълъбово, Братя Даскалови, Болярово, Мъглиж, Ямбол, Елхово, Твърдица, Стара Загора и Опан. При извършения контрол е констатирано, че общините предоставят информация за количествата депонирани отпадъци и превеждат дължимите от тях отчисления по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО ежемесечно по банковата сметка за чужди средства на РИОСВ, до последно число на месеца за предходния. През 2016 г. всички общини в териториалния обхват на РИОСВ – Стара Загора са изпълнили задълженията си за внасяне на дължимите отчисления за количествата депонирани отпадъци, в сравнение с 2015 г., през която е установено наличие на неплатени отчисления за депонирани отпадъци през периода 01.03.-09.12.2015 г. За възникналите през 2015 г. задължения, през 2016 г. е съставен акт за установяване на публично държавно вземане.

За периода 01.01.2016 г. – 31.12.2016 г. експерти са извършили 33 проверки по чистотата на пътищата в обхвата на общинската и републиканска пътна мрежа, от които :

- ✓ 19 планови и 6 извънредни на общините в региона във връзка с изпълнение на изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 12 от ЗУО, в съответствие с чл. 12 от ЗУО;
- ✓ 3 планови и 5 извънредни проверки на ОПУ – Стара Загора, ОПУ– Сливен и ОПУ – Ямбол във връзка с изпълнение на задълженията по чл. 12 от ЗУО относно чистотата на пътищата в обхвата на републиканска пътна мрежа.

За почистване на нерегламентирани замърсявания с отпадъци, констатирани при проверките, са издадени предписания на кметове на общини и на директори на трите областни пътни управления, които са изпълнени в указаните срокове.

През 2016 г. са извършени 40 проверки на общините по заповед РД – ОП – 9/04.02.2016 г. на МОСВ, относно чистотата на речните корита и прилежащите им територии. При проверките не са констатирани нерегламентирани замърсявания с отпадъци по коритата на реките и прилежащите им територии.

Депа с преустановена експлоатацията

През 2016 г. с Държавна приемателна комисия е приет обект „Регионална система за управление на отпадъците в регион Стара Загора“, обслужващ общини Стара Загора, Чирпан, Братя Даскалови, Гурково, Николаево, Мъглиж, Казанлък, Павел баня, Опан, Раднево, Гълъбово и Твърдица, по договор за безвъзмездна финансова помощ № DIR-

5112122. През годината няма закрити и рекултивирани общински депа за неопасни отпадъци в териториалния обхват на инспекцията.

Във връзка с проектната готовност на общините за закриване и рекултивация на общински депа за неопасни отпадъци са извършени 15 контролни проверки на общински депа за неопасни (битови и строителни) отпадъци на общини: Стара Загора, Опан, Раднево, Гурково, Казанлък, Павел баня, Гълъбово, Твърдица, Братя Даскалови, Чирпан и Болярово, като от тях 4 са извънредни. Дадените предписания за почистване на замърсяванията с отпадъци извън района на депата са изпълнени в предписания срок. Продължава контролът по изпълнение на дейностите за привеждане на общинските депа в съответствие с нормативните изисквания.

Масово разпространени отпадъци

В 10 общини от области Стара Загора, Сливен и Ямбол има въведени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Две от общините в териториалния обхват на РИОСВ – Стара Загора имат въведени системи за разделно събиране на ИУМПС, 1 община има въведена система за разделно събиране на ИУЕЕО; 1 община е въвела система за разделно събиране на НУБА.

Все повече лица са обхванати от разрешителния и регистрационния режими за дейности с отпадъци по ЗУО за събиране и съхранение на отработени масла, за разкомплектоване на ИУМПС, за съхранение на НУБА и ИУЕЕО, за предварително третиране на различни видове неопасни отпадъци.

През 2016 г. след извършените проверки по текущ контрол в общините с въведени системи за разделно събиране на МРО в области Стара Загора, Сливен и Ямбол няма констатирани нарушения по реализираните и действащи системи.

В следващата таблица са посочени за всяка община обхванатите населени места, брой на обслужваното население по общини и процент от населението, обхванато от системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки, негодни за употреба батерии и акумулатори, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак и излезли от употреба МПС.

Таблица 2

Община	Въведени системи за разделно събиране на МРО, в.т. ч.:	% население, обхванато от системите за разделно събиране	Брой на обслужваното население	Брой на пунктовете за разделно събиране на различните видове МРО
1	2	3	4	5
1. Сливен	Отпадъци от опаковки Договор с “Екобулпак” АД от 23.02.2005 г. със срок 5 години – продължен с анекс от 10.03.2010 г. за 5 години и от 08.04.2015 г. е продължени с още 5 години	100 % гр.Сливен	105 698	гр.Сливен –186 бр. точки: 98 бр. контейнери тип “Бобър” с обем 1100 л. за хартия, пластмаса и метал; 88 бр. контейнери тип “Иглу” с вместимост 1400 л. за стъкло
2. Ямбол	Отпадъци от опаковки Договор с “Екобулпак” АД от 17.10.2005 г. със срок 5 години – за “Западна част” на гр. Ямбол; продължен с Анекс до 17.10.2015 г., автоматично продължен с 5 години	100 % гр.Ямбол	90 782	гр.Ямбол - 250 бр. точки 250 бр. контейнери тип “Бобър” с обем 1100 л. за хартия, пластмаса и метал и 83 бр. контейнери тип “Иглу” с вместимост 1400 л. за стъкло
3. Стара Загора	Отпадъци от опаковки Договор с “Екоколект” АД – от 30.09.2013 г. със срок от 5 години	100 % гр. Стара Загора	160 412	гр. Ст. Загора - 390 бр. точки (2 бр. цветни контейнери тип “Ракла” и тип “Иглу” в една точка.)
4. Чирпан	Отпадъци от опаковки Договор с “Екоколект” АД от 29.01.2016 г. със срок 5 години	100 % гр.Чирпан	19 516	гр. Чирпан – 51 бр. точки (3 бр. цветни контейнери тип “Бобър” в една точка)
5. Стралджа	Отпадъци от опаковки Договор с “Екобулпак” АД от 02.01.2013 г. със срок 5 години;	100 % гр. Стралджа	6 693	гр. Стралджа – 40 бр. точки 40 бр. контейнери тип “Бобър” с обем 1100 л. за хартия, пластмаса и метал и 18 бр. контейнери тип “Иглу” с вместимост 1400 л. за стъкло
6. Нова Загора	Отпадъци от опаковки Договор с “Екобулпак” АД от 20.08.2007 г. със срок 5 години – удължен с анекс от 21.05.2012 г.	100 % гр. Нова Загора	25 755	гр. Нова Загора – 114 бр. точки 57 бр. контейнери тип “Бобър” с обем 1100 л. за хартия, пластмаса и метал; 57 бр. контейнери тип “Иглу” с обем 1400 л. за стъклени опаковки
7. Раднево	Отпадъци от опаковки Договор с “Екопак България” АД от			

	03.01.2013 г. – прекратен от 01.01.2016 г.			
8. Казанлък	Отпадъци от опаковки Договор с „Екобулпак България” АД от 14.12.2013 г. за срок от 5 години.	100 % гр. Казанлък	53 770	гр.Казанлък -103 бр. точки точки (по 3 бр. цветни контейнери с обем 1100 л. в точка); Гр.Шипка- 6 бр. точки точки (по 3 бр. цветни контейнери с обем 1100 л. в точка); с.Крън- 14 бр. точки точки (по 3 бр. цветни контейнери с обем 1100 л. в точка); с.Шейново - 8 бр. точки точки (по 3 бр. цветни контейнери с обем 1100 л. в точка)
9. Мъглиж	Отпадъци от опаковки - Договор с "Екобулпак" АД от 30.10.2014 г. със срок 5 години.	100 % гр.Мъглиж	3 629	гр.Мъглиж 15 точки (по 3 бр. цветни контейнери – за хартия и композитни опаковки, за пластмаса и метал, за стъкло с обем 1100 л. в точка)
10. Павел Баня	Отпадъци от опаковки Договор с „Екопак България” АД от 04.01.2011 г. за срок от 5 години	100 % гр. Павел Баня	2 987	гр. Павел баня – 63 точки (21 бр. жълти, 21 бр. сини и 21 бр. зелени - контейнери)
11. Чирпан	Негодни за употреба БА – договор с „Екобатери” АД	100% за общ. Чирпан	30 149	гр. Чирпан бр. пунктове: 19
12. Стара Загора	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак	100% за общ. Стара Загора	160 412	гр. Стара Загора бр. пунктове: 3
13. Стара Загора	Излезли от употреба МПС	100% за общ. Стара Загора	160 412	гр. Стара Загора бр. пунктове: 4
14. Павел баня		100% за общ. Павел Баня	2 987	гр. Павел баня

За периода 01.01.2016 г. – 31.12.2016 г. са извършени 31 планови проверки на лица, пускатчи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци. От извършените проверки, 22 са на лица, задължени по Наредбата за опаковки и отпадъците от опаковки; 2 са на лица, задължени по Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми; 2 са на лица, задължени по Наредбата за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; 3 са на лица, задължени по Наредбата за батерии и акумулатори и негодни за употреба батерии и

аккумулятори и 2 са на лица, задължени по Наредбата за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти. Извършени са проверки на инсталации за рециклиране на стъклени отпадъци от опаковки. Изпълняват се изискванията по Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (Наредбата) за съставяне на вътрешно-фирмена спецификация и месечна справка-декларация по образци съгласно приложенията на Наредбата.

През изминалата година, в сравнение с 2015 г., броят на фирмите, производители и/или вносители на опаковани стоки, които изпълняват задълженията си по Наредбата за опаковки и отпадъци от опаковки чрез участие в колективна система чрез договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки, се е увеличил в сравнение с тези, които заплащат продуктови такси за опаковки по чл. 59 от ЗУО към ПУДООС.

Към 31.12.2016 г. на територията на РИОСВ - Стара Загора няма лица, изпълняващи задълженията си индивидуално по чл. 14, ал. 2, т. 1 от Закона за управление на отпадъците и Наредбите за масово разпространени отпадъци.

По отношение на финансовия контрол на такси за масово разпространени отпадъци през 2016 г. са извършени и проверки на лица, които не са изпълнили задълженията си по чл. 14 от ЗУО за 2015 г. и са включени в заповедите по чл. 59 от ЗУО. По Заповед № РД-263/ 16.05.2016 г. на МОСВ са извършени 19 проверки на 16 лица, задължени по Наредбата за опаковки и отпадъци от опаковки. Извършени са 6 проверки по Заповед № РД-303/ 31.05.2016 г. на МОСВ, на лица, задължени по Наредбата за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване. От извършените проверки 4 от дружествата са заплатили дължимите от тях продуктови такси за пуснатите на пазара количества опаковани стоки и ЕЕО през 2015 г. по сметката на ПУДООС.

3. Строителни отпадъци:

На територията на РИОСВ - Стара Загора функционира едно депо за строителни отпадъци - с. Шейново, общ. Казанлък. В останалите общини строителните отпадъци се депонират съвместно с битовите, а изкопните земни маси се използват за запръстяване на депата за неопасни отпадъци. На територията на РИОСВ- Стара Загора има 7 изградени самостоятелни съоръжения за третиране (оползотворяване, вкл. рециклиране или обезвреждане) на строителни отпадъци, отговарящи на нормативните изисквания на законодателството по управление на отпадъците. Липсата на депа за строителни отпадъци води до неконтролирано изхвърляне на строителни отпадъци от граждани и

фирми, формиране на нерегламентирани сметища главно на входовете и изходите на населените места, както и замърсяване на зелените площи в самите населени места.

Проблеми при управлението на отпадъците от строителство и разрушаване са:

- ✓ голяма част от отпадъците от строителство и разрушаване, които не могат да бъдат повторно използвани се депонират на депата за битови отпадъци или на нерегламентирани сметища;
- ✓ ограничен брой и недостатъчен капацитет на съществуващите специализирани депа за строителни отпадъци.

4. Производствени и опасни отпадъци

За обектите при чиято дейност се образуват или третираат производствени отпадъци е приоритет предотвратяването или намаляване на количеството на образуваните отпадъци, оползотворяването на отпадъците чрез рециклиране, повторното използване и/или извличане на вторични суровини и енергия. В случай на невъзможност за тяхното предотвратяване, намаляване и/или оползотворяване като краен вариант се прилага екологосъобразно обезвреждане (чрез изгаряне или депониране). Дружествата въвеждат разделно събиране на видовете отпадъци от хартиени, пластмасови, стъклени и др. опаковки и ги предават за последващо рециклиране на лица, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за оползотворяване. Производствени отпадъци от черни и цветни метали се предават на фирми, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО.

От извършените проверки на обектите в региона се констатира подобряване на организацията по събиране и транспортиране, разделяне и съхраняване на видовете отпадъци. Изграждат се нови площадки за събиране на неопасни отпадъци и най-често за различни видове опаковки, които периодично се предават за последваща обработка.

В съответствие с изискванията на ЗУО и през 2016 г. контролът е свързан с дейността на дружества, извършващи дейности по третиране на метални отпадъци, излезли от употреба МПС, негодни за употреба батерии и акумулатори и излязло от употреба електрическо и електронно оборудване на площадки на територията на РИОСВ - Стара Загора.

Екологосъобразното обезвреждане на отпадъците, които не могат да се рециклират най-често се извършва, чрез депонирането им на депа за неопасни отпадъци.

Най-големи количества производствени отпадъци в региона, контролиран от РИОСВ – Стара Загора се образуват при дейността на топлоелектрическите централи в комплекса „Марица Изток”. Вследствие на дейността им в най-големи количества се отделят

сгурия от изгаряне на въглищата, летяща пепел и гипс от СОИ. Те се намират във временни площадки – сгуроотвали, на териториите на централите. След осушаването, заедно трите вида отпадък се изгребват, смесват се с разкривката от рудниците, и се депонират в насипища - депа за неопасни отпадъци, разположени на територията на „Мини Марица изток” ЕАД . Част от гипсовата суспензия, получена от СОИ, минава през обезводнителните инсталации на централите като се получава технически гипс, който се предоставя на потребители. Една част от образувания гипс се оползотворява в заводи за производство на гипсокартон, построени непосредствено до ТЕЦ “Марица изток 2” ЕАД и „Контур Глобал Марица изток 3” АД, а по-голямото количество, което не може да се оползотвори се депонира. Битовите и строителни отпадъци, генерирани от дейността се предават за обезвреждане на Депа за неопасни отпадъци в региона. През годината са утвърдени общо 334 работни листи за класификация на различни видове отпадъци на 65 юридически лица.

Съоръжения за третиране на отпадъци.

С оглед на минимизиране количествата на отпадъците, предназначени за обезвреждане и в съответствие с изискването за предварително третиране на отпадъците преди депониране, отпадъците които могат да се рециклират се третират в инсталации за оползотворяване на излезли от употреба гуми, отпадъци от пластмаси, пластмасови, хартиени и стъклени опаковки, метални отпадъци, смесени битови и строителни отпадъци както следва:

- 3 инсталации за регенерат на гуми, от които 2 в гр. Стара Загора и 1 в гр. Ямбол;
- 1 инсталация за смилане в различен размер на негодни за употреба гуми и производство на гумен гранулат в гр. Стара Загора;
- 6 инсталации за преработка на пластмасови отпадъци и производство на съответните пластмасови детайли в гр. Казанлък, гр. Гурково, гр. Нова Загора и 3 - гр. Ямбол;
- 7 леярни за рециклиране на метални отпадъци, произвеждащи детайли намиращи приложение в различни индустрии на територията на области Стара Загора, Сливен и Ямбол;
- 3 инсталации за предварително третиране /сепариращи/ на смесени битови отпадъци в градовете Стара Загора, Казанлък и с. Хаджидимитрово, общ. Тунджа, обл. Ямбол;
- 4 инсталации за производство на топлинна енергия от анаеробна ферментация на растителни и животински субстанции в гр. Нова Загора, 2 – в гр. Ямбол и с.

Окоп, община Тунджа

- 7 площадки за предварително третиране на строителни отпадъци с местонахождение 4 в град Стара Загора; с. Скобелево, община Павел баня; град Чирпан и град Сливен.
- 2 завода за производство на гипсокартон и гипсови смеси. Гипсовата суспензия, получена от СОИ на топлоелектрическите централи в региона, минава през обезводнителни инсталации като се получава технически гипс. Част от образувания гипс се оползотворява в заводите за производство на гипсокартон и гипсови смеси, намиращи се непосредствено до ТЕЦ „Марица изток 2” ЕАД и „Контур Глобал Марица изток 3” АД, а по-голямото количество, което не може да се оползотвори се депонира.

През 2016 г. са извършени извънредни проверки на 4 енергийни централи за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, използващи анаеробно разграждане на биомаса от растителни, животински субстанции, негодни хранителни продукти, отпадъци от пазари и други на територията на РИОСВ-Стара Загора.

Образуваните утайки от дейността на ГПСОВ основно се съхраняват на изсушителни полета до предаването им за оползотворяване или обезвреждане на депа за отпадъци.

Всяка година, до края на месец март, се изготвят и представят в ИАОС годишни отчети за предходната година за образуваните и предадени за последващо оползотворяване или обезвреждане производствени и опасни отпадъци. В ИАОС се въвеждат и съхраняват като бази данни с информация за количествата и дейностите с различните видове отпадъци; изготвят се специализирани справки за управление на отпадъците за нуждите на МОСВ и др. Поддържат се регистри на лицата, чиято дейност е свързана с образуване и/или третиране на отпадъци.

Все още се съхраняват негодни за употреба препарати за растителна защита, които няма къде да се обезвреждат и са потенциален риск за замърсяване на околната среда. Във връзка с писмо на зам.-министъра на околната среда и водите, относно последващ контрол на складове и Б-Б кубове за съхранение на продукти за растителна защита (ПРЗ) с изтекъл срок на годност и неизвестен произход, през 2016 г. са извършени допълнително 16 извънредни проверки. Проверени бяха две площадки с общо 123 броя Б-Б куба, четири централни склада и шестнадесет склада за съхранение на ПРЗ с изтекъл срок на годност. Дадени са 37 предписания на кметовете на съответните общини, с които е изискано до приключване на Проект „Екологосъобразно

обезвреждане на негодни за употреба пестициди и други препарати за растителна защита” да се предоставят регулярно информация за състоянието на складовете, както и да се организира безопасното им съхранение. При извършения последващ контрол по изпълнение на дадените предписания, бе констатирано, че общините изпълняват предписанията в указания срок.

5. Болнични отпадъци

На територията на РИОСВ има около 30 по-големи болнични заведения, много Диагностико- консултативни центрове (ДКЦ) и медицински центрове.

Всички здравни заведения съхраняват в затворени складове или хладилни камери опасните болнични отпадъци до предаването им на лицензирани фирми за транспортиране и/или обезвреждане. Води се отчетност на видовете и количествата предадени отпадъци и се изготвят идентификационни документи.

В град Стара Загора, на територията на "МБАЛ-Проф. Ст. Киркович" АД се извършва предварително третиране на опасни инфекциозни отпадъци с комбинирана система за дезинфекция и стерилизация на опасни болнични отпадъци „Синтион 1-1” –Австрия. Операторът на инсталацията е с издадено разрешение по ЗУО за дейности с болнични отпадъци. Приемат се болнични отпадъци за обеззаразяване от здравните заведения на територията на области Стара Загора, Сливен, Ямбол и др., като телесните части и органи се транспортират за изгаряне в лицензирани инсталации –инсинератори в гр. София.

Контрол по трансграничен превоз на отпадъци

През отчетната година не са констатирани нарушения при транспортиране на отпадъци. Дейностите се извършват от лица, притежаващи регистрационни документи за събиране и транспортиране на отпадъци. При превоз на опасни отпадъци се издават идентификационни документи за количеството, вида и произхода на отпадъка.

За дейностите по внос, износ и трансграничен превоз на отпадъци, компетентен орган за издаване на необходимите документи е МОСВ.

При извършените проверки на юридически лица по ЗУО и на лица с комплексни разрешителни по ЗООС, които осъществяват внос или износ на отпадъци успоредно са проверени наличните документи като не са установени нарушения на изискванията на Регламент (ЕО) № 1013/2006 г. за трансграничен превоз на отпадъци.

6. Кратка обобщена оценка по управление на отпадъците на територията на РИОСВ.

През годината са извършени общо 586 проверки по прилагане на изискванията на Закона за управление отпадъците (ЗУО) и ЗОПОЕЩ, от тях 207 са извънредни. Експертите от направлението са извършили 379 планови проверки, като се отчита плана за 2016 г. за изпълнен.

През годината са издадени общо 126 предписания за отстраняване на констатирани нарушения, като едно не е изпълнено и е съставен акт за установяване на административно нарушение за неизпълнението.

Съгласно изискванията на нормативната база за констатирани нарушения по ЗУО и по ЗООС през 2016 г. са съставени 5 акта за установяване на административни нарушения и са издадени 7 наказателни постановления. За неизпълнение на задълженията по чл. 64 от ЗУО през 2016 г. е съставен 1 Акт за установяване на публично държавно вземане.

Разрешителен и регистрационен режим за дейности с отпадъци

Все повече лица са обхванати от разрешителния и регистрационния режим за дейности с отпадъци по ЗУО - за събиране и съхранение на отпадъци от опаковки, отработени масла, за разкомплектоване на ИУМПС, за съхранение на НУБА и ИУЕЕО, за предварително третиране на различни видове неопасни отпадъци. Контролът през последните години показва, че операторите извършващи дейности на съответните регламентирани площадки се стремят да осъществяват дейността си коректно и отговорно при спазване на нормите на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове. Ежегодно, до 10 март, операторите изготвят и представят в ИАОС годишни отчети за отчетната година на образуваните, третирани и предадени за последващо оползотворяване или обезвреждане производствени и опасни отпадъци. Поддържат се регистри на лицата, чиято дейност е свързана с образуване и/или третиране и транспортиране на отпадъци.

През 2016 г. са издадени: 5 разрешения по реда на чл. 67 от Закона за управление на отпадъците за дейности по съхранение и третиране на отпадъци; 48 регистрационни документи за дейности с отпадъци /третиране и транспортиране/ по реда на чл. 78 от Закона за управление на отпадъците; 4 Решения за прекратяване на преписки за издаване на разрешения и регистрационни документи; 3 Решения за прекратяване действие на разрешение за дейности с отпадъци. През периода са извършени изменения и допълнения на 55 издадени документи за третиране на отпадъци -

разрешителни и регистрации.

Контрол по Закона за опазване на околната среда

През 2016 г. експертите от направлението са взели участие в 22 планови проверки на действащите инсталации по изпълнение на условията от комплексните разрешителни.

Повечето юридически лица отговарят на изисквания за разполагане на площадки за третиране на някои специфични отпадъци и имат издадени разрешения и регистрационни документи за дейности с отпадъци.

За площадките, които не отговарят на нормативната база, се издават предписания за привеждането им в съответствие и след изпълнението се издава съответния документ по ЗУО или мотивирано се отказва.

Опасните отпадъци най-често се съхраняват на мястото на образуване и периодично се предават на лицензирани фирми за транспортиране и/или обезвреждане.

Производствените неопасни отпадъци се предават на депа за неопасни отпадъци за обезвреждане, оползотворимите се предават на лицензирани по ЗУО или с комплексни разрешителни фирми за преработка, а отпадъчните пластмаси, хартия и стъкло се предават за рециклиране. Отпадъците от черни и цветни метали се предават на леярните за оползотворяване.

Положителни констатации:

- ✓ разширена е системата за разделно събиране на масово разпространени отпадъци в общините;
- ✓ увеличен е броят на отпадъците, които се предават за рециклиране и оползотворяване - метални отпадъци, отработени масла, хартиени, пластмасови и стъклени опаковки;
- ✓ подобрена е отчетността за дейностите с отпадъци, водят се отчетни книги, идентификационни документи на предадените опасните отпадъци за последващо третиране или обезвреждане;

Проблеми:

- ✓ Няма съоръжения за обезвреждане на някои видове опасни отпадъци или крайното им депониране на територията, на която се генерират и най-често те се изнасят за третиране извън страната.

- ✓ Все още има наличие на нерегламентирани сметища.
- ✓ Създават се проблеми в докладването, обработката и анализа на информацията за управлението на отпадъците. Твърде усложнена е системата от годишни отчети, която създава условия за грешки от различно естество, която е основа за анализ на състоянието по управлението на отпадъците.
- ✓ Не всички общини са въвели системи за управление на специфични потоци отпадъци в съответствие в изискванията на националното законодателство - НУБА, ИУМПС, отработени масла, биоотпадъци от поддържане на обществени площи, паркове и градини, както и отпадъците от зелените площи към търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради.
- ✓ Липсата на депа за строителни отпадъци води до неконтролирано изхвърляне на строителни отпадъци от граждани и фирми, формиране на нерегламентирани сметища главно на входовете и изходите на населените места, както и замърсяване на зелените площи в самите населени места.

В съответствие с Националната политика по управление на отпадъците на местно ниво приоритетите са:

- ✓ предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците;
- ✓ увеличаване на количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци;
- ✓ подобряване на организацията по разделно събиране на отпадъците от хартиени, пластмасови, стъклени и др. опаковки;
- ✓ екологосъобразно обезвреждане на отпадъците;
- ✓ управление на специфичните потоци отпадъци, според изискванията на ЗУО и подзаконовата нормативната база.